

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 23.04.1971, sp. zn. 2 Cz 25/71, ECLI:CZ:NS:1971:2.CZ.25.1971.1

Číslo: 36/1971

Právní věta: Při přezkoumávání platnosti k registraci předložené smlouvy o převodu nemovitosti, uzavřené mezi účastníky, z nichž některý se zdržuje mimo území ČSSR, musí mít státní notářství objasněno, zda tento účastník smlouvy je devizovým tuzemcem a zda řízení o registraci smlouvy mělo předcházet řízení o devizové povolení.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 23.04.1971

Spisová značka: 2 Cz 25/71

Číslo rozhodnutí: 36

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Devizové hospodářství, Převod vlastnického práva, Registrace smlouvy, Řízení před státním notářstvím, Vystěhování do ciziny

Předpisy: 107/1953 Sb. § 5

§ 134 142/1970 Sb. 143/1970 Sb.

§ 6

§ 61

§ 63 40/1964 Sb. § 39

§ 7 95/1963 Sb. § 4

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 36/1971 sb. rozh.

Při přezkoumávání platnosti k registraci předložené smlouvy o převodu nemovitosti, uzavřené mezi účastníky, z nichž některý se zdržuje mimo území ČSSR, musí mít státní notářství objasněno, zda tento účastník smlouvy je devizovým tuzemcem a zda řízení o registraci smlouvy mělo předcházet řízení o devizové povolení.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 23. 4. 1971, [2 Cz 25/71](#))

K registraci státním notářstvím byla předložena darovací smlouva z 27. 12. 1968, jíž J. B. a K. B., kteří se podle údajů ve smlouvě zdržují mimo území ČSSR, darovali V. a L. R. a jejich dceři L. R. rodinný domek čp. 711/III v P. se stavební parcelou č. 2183 (o výměře 196 m²), zahradou parc. č.

2184 (o výměře 678 m²) a zahradou parc. č. 2185 (o výměře 505 m²).

Státní notářství v Nymburce aniž si obstaralo všechny potřebné podklady pro posouzení skutečností rozhodných pro přezkoumání k registraci předložené smlouvy o převodu nemovitosti darujícími, sídlícími dlouhodobě mimo území ČSSR, darovací smlouvu registrovalo.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, podané generálním prokurátorem ČSR, tak, že rozhodnutím státního notářství byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Státní notářství v daném případě nepostupovalo podle ustanovení § 4 odst. 1, § 61 odst. 2 a § 63 odst. 1 not. ř.

Především není z obsahu spisu patrné, zda a kdo ohlásil smlouvu k registraci a zda tedy byl vůbec podklad k zahájení řízení o registraci smlouvy, když státní notářství nemá možnost zahájit toto řízení bez ohlášení smlouvy účastníkem.

Spolu se smlouvou byl státnímu notářství předložen výpis z evidence nemovitostí a z pozemkové knihy, dotazník s čestným prohlášením účastníků a s vyjádřením MNV v místě převáděné nemovitosti. Žádné jiné doklady státnímu notářství předloženy ani jím vyžádány před rozhodnutím o registraci nebyly.

Z obsahu darovací smlouvy a z dotazníku a z čestného prohlášení bylo patrné, že převodci jsou mimo území ČSSR. Bylo proto povinností státního notářství, aby před rozhodnutím o registraci darovací smlouvy zjistilo, zda lze převodce považovat za devizové tuzemce ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 tehdy platného zákona č. 107/1953 Sb., o devizovém hospodářství, ve znění zákona č. 64/1958 Sb., za jejichž účinnosti státní notářství rozhodovalo. Pokud by převodce nebylo možno považovat za devizové tuzemce, pak mělo státní notářství uvážit platnost smlouvy i z hlediska ustanovení § 6 odst. 4 citovaného zákona, podle něhož bylo možno jen s povolením ministerstva financí, resp. orgánu, na který byla tato působnost přenesena podle ustanovení § 7 a) odst. 1 citovaného zákona, nakládat s hodnotami uvedenými v ustanovení § 6 odst. 1 písm. a), b) citovaného zákona, tedy i s tuzemskými nemovitostmi devizových cizozemců.

V čestném prohlášení, podepsaném dne 27. 12. 1968, uvedli převodci, že mají nadále trvalé bydliště v ČSSR, že pobývají v cizině jen přechodně na platné československé pasy a že mají v úmyslu se v dohledné době vrátit do ČSSR. Tyto skutečnosti však jednak nebyly nijak ověřeny, zejména pokud jde o otázku trvalého bydliště v ČSSR, jednak o registraci rozhodovalo státní notářství až 4. 3. 1969, takže bylo jeho povinností opatřit si podklady pro posouzení, zda i ke dni registrace trvaly skutečnosti v čestném prohlášení uvedené a zda tedy k tomuto dni bylo možno převodce považovat za devizové tuzemce.

Rozhodnutím státního notářství byl tedy porušen zákon v ustanoveních § 4 odst. 1, § 61 odst. 2, § 63 odst. 1 not. ř. ve vztahu k ustanovením § 39 a § 134 odst. 2 o. z. i § 5 a § 6 zákona č. 107/1953 Sb., o devizovém hospodářství, ve znění zákona č. 64/1958 Sb. Toto rozhodnutí proto bylo zrušeno a státní notářství bude ve věci znovu rozhodovat přihlížejíc přitom k ustanovení nyní platného devizového zákona č. 142/1970 Sb. a vyhlášky č. 143/1970 Sb., kterou se tento zákon provádí. V důsledku zrušení rozhodnutí o registraci bylo nutno zrušit i rozhodnutí, jímž byl vyměřen notářský poplatek z darování a notářský poplatek za registraci smlouvy.